T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 749
KARAR NO : 2014 / 804
KARAR TR : 14.7.2014

Ö Z E T: İcra ve İflas Kanunu'nun 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : M.H.K.
Vekili : Av. G.B.
Davalı : Tatvan Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. D.D.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin, davalı Tatvan Belediye Başkanlığı'nda yıllarca memur olarak çalıştıktan sonra emekliye ayrıldığını, ancak memuriyeti sırasında ödenmeyen tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesi istemiyle Tatvan İcra Müdürlüğü'nün 2011/412 Esas sayılı dosyası nedeniyle icra takibi yapıldığını, bu takibe davalı tarafından 11.7.2011 tarihinde itiraz edilmesi üzerine, anılan Müdürlük tarafından 12.7.2011 tarihinde takibin durdurulmasına karar verildiğini, yapılan itirazın müvekkilinin mağduriyetine neden olduğunu ifade ederek; tüm talep, dava ve fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile; davalının Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/412 Esas sayılı dosyasına ilişkin takibe yaptığı, itirazın iptaline, takibin devamına; davalının itirazının haksız olması nedeni ile alacağın %40'ından az olmamak üzere icra inkar tazminatı ödemeye mahkum edilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

TATVAN SULH HUKUK MAHKEMESİ: 28.5.2012 gün ve E:2011/303, K:2012/97 sayı ile, davanın safahatına ilişkin geniş açıklamalar yaptıktan sonra; Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2010/4700 2011/4443 Karar sayılı ilamı ve Uyuşmazlık Mahkemesinin 2010/186 Esas, 2010/256 Karar sayılı ilamı birlikte incelenip değerlendirildiğinde; dava konusu olayda, meydana geldiği ileri sürülen zararın ödetilmesi isteminin bir idari işlem ile reddedildiği anlaşıldığından ve 2577 sayılı İYUK md.2/I-b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarara uğrayanlar tarafından, ilgili idareye karşı dava açılmasının gerektiği, bu davaların idari yargının görev alanı içine girdiği; görev konusu kamu düzenine ilişkin olduğundan yargılamanın her aşamasında ileri sürülebileceği gibi, mahkemelerce de re'sen gözönünde bulundurulması gereken bir husus olduğu gerekçesiyle; uyuşmazlığın idari vargının görev alanında kaldığı anlaşıldığından mahkemelerinin yargı kolu bakımından GÖREVSİZLİĞİNE; bu nedenle davacı tarafın davasının REDDİNE karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez; davalı idarenin, Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/412 Esas sayılı dosyası ile tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesine dair göndermiş oldukları ödeme emrine karşı yapmış olduğu 11.07.2011 tarihli itiraz (ret) işleminin İptali'ne, tasarruf kesintisi ve nema alacağının müvekkilinin emeklilik tarihinden itibaren, aksi halde ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte, ödeme tarihindeki nema oranı üzerinden hesap edilerek davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

VAN 1. İDARE MAHKEMESİ: 7.4.2014 gün ve E:2012/1983 sayı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un yargı mercilerinin "Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları" başlıklı 19., 2576 sayılı Kanunun idare Mahkemelerinin Görevleri başlıklı 5. ve 2577 İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesine yer verdikten sonra; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 4. Maddesinde; "İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hakimi, kendisine Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflas dairelerinin muamelelerine yönelik şikayetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idari işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hakimidir." hükmüne yer verilmiş, aynı Kanunun alacak takiplerinde ödeme emrine itirazın hükmünün düzenlendiği 66. maddesinde, müddeti içinde yapılan itirazın takibi durduracağı, 67. maddesinde ise; takip talebine itiraz edilen alacaklının, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebileceğinin kurala bağlanmış olduğu; dava dilekçesinin incelenmesinden, davacının nema alacağının davalı Tatvan Belediyesinden tahsili için Tatvan İcra Dairesi tarafından ödeme emri düzenlendiği, bu ödeme emrine davalı idarece itiraz edilmesi üzerine takibin durduğu, davacının

itirazın iptali için Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesinde dava açtığı, anılan davada verilen görevsizlik kararı üzerine bu defa Mahkemelerinde bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı; olayda, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun yukarıda yer verilen hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazlara ilişkin incelemenin icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılacağı, icra mahkemesi bulunmayan yerlerde ise bu itirazların icra yetkisini haiz sulh mahkemeleri tarafından inceleneceği anlaşılmakta olup, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; adli yargının görev alanına giren davada Mahkemelerinin görevli olmaması ve Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından görevsizlik kararı verilmiş olması nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca adı geçen Mahkemenin E:2011/303 sayılı dava dosyası temin edildikten sonra görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 14.7.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı Tatvan Belediyesi aleyhine açılan davalarda, icra takibine yapılan itirazın iptali istemi yönünden görev uyuşmazlığın doğduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, adli yargıda icra takibine yapılan itirazın iptali, takibin devamı, alacağın %40'ından az olmamak üzere icra inkar tazminatı ödenmesi istemiyle açılmış; görevsizlik kararının ardından, idari yargıda icra takibine yapılan itirazın iptali ile birlikte alacak talebinde bulunulmuştur.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra dairesince düzenlenen ödeme emrinin değişik 61. maddede öngörülen şekilde takip borçlusuna tebliğ edileceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre icra hakiminden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Söz konusu 67. Madde (Değişik: 18/2/1965 - 538/37 md.), "(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

(Mülga dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır" hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Olayda, davacının 4.000,00 TL tutarındaki nema alacağının davalı Tatvan Belediyesi'nden tahsili

için Tatvan İcra Dairesi'nde ilamsız takip başlattığı, davalı belediyenin takibe yaptığı itiraz sonucu takibin durdurulmasına karar verilmesi üzerine; icra işlemine yapılan itirazın iptali için önce adli yargıda, yapılan itirazın görevsizlik nedeniyle reddedilmesinin ardından idari yargı yerinde dava açtığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Van 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun "itirazın iptali" kısmına ilişkin bölümünün kabulü ile, Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesinin 28.5.2012 gün ve E:2011/303 K:2012/97 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın görüm ve çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Van 1.İdare Mahkemesinin başvurusunun "İTİRAZIN İPTALİ" KISMINA İLİŞKİN BÖLÜMÜNÜN KABULÜ ile, Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 28.5.2012 gün ve E:2011/303, K:2012/97 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 14.7.2014 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Nurdane TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT

KARŞI OY

Somut uyuşmazlıkta;

Adli Yargıda açılan davanın İ.İ.K 67 vd. maddelerinde öngörülen İtirazın İptali davası olduğu konusunda bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Davacı Adli Yargının "Yargı Yolu yönünden dava dilekçesinin reddi" karan üzerine bu kez İdari Yargıda "İcra Dosyasında tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesine dair göndermiş olduğu

ödeme emrine karşı davalı İdarenin itirazının, İdari İşlem niteliğinde değerlendirerek İşlemin İptali ile tasarruf kesintisi ve nemalarının İdareye başvuru aksi halde ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren yasal faizi ile tahsiline karar verilmesi istemi ile dava açmış,

İdare mahkemesince, dava, İtirazın İptali davası olarak kabul edilerek, davanın Adli Yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Davacı vekilince, İdari Yargıda idari işlemin iptali ve ödenmeyen nema alacağının yasal faizi ile tahsili istenmiş olup dava, 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunun 2/1- b maddesinde düzenlenen İdari Dava niteliğindedir.

Adli Yargıdaki Davanın İtirazın İptali, İdari Yargıdaki davanın da İdari Dava niteliğinde bulunması karşısında her iki davanın konusu aynı olmadığından 2247 sayılı yasanın 14. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmemesi nedeniyle başvurunun reddi gerektiği düşüncesiyle sayın çoğunluğun uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden görüşüne katılamıyorum.

ÜYE
EYÜP SABRİ BAYDAR